

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.184 van 17 april 2013
in de zaak A. 205.187/XIV-34.300**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hilde Van Vreckom
 kantoor houdend te 1400 Nijvel
 rue des Brasseurs 30
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN
DE STAATLOZEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 12 juni 2012, strekt tot de vernietiging van het arrest nr. 80.977 van 10 mei 2012 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking nr. 8719 van 4 juli 2012 wordt het cassatieberoep toelaatbaar verklaard.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State.

De verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure teneinde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2013 om 10.30 uur.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tina Kiwakana, die loco advocaat Hilde Van Vreckom verschijnt voor de verzoekster, en attaché Katrien Allyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekster komt op 17 december 2009 België binnen en verklaart zich dezelfde dag vluchteling. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 25 oktober 2011 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Op 25 november 2011 tekent de verzoekster tegen die weigeringsbeslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Met een arrest van 10 mei 2012 weigert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus aan de verzoekster. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoekster werpt in een enig middel een “kennelijk gebrekkige motivering” op en de schending van de artikelen 39/65 en 48/3 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Vreemdelingenwet), samen met artikel 149 van de Grondwet en van artikel 30.3 van richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (richtlijn 2004/83).

Na een uiteenzetting over de controle door de administratieve cassatierechter op de motiveringsplicht, voert de verzoekster aan dat zij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met verwijzing naar artikel 30.3 van richtlijn 2004/83 en naar de punten 206 tot en met 212 van de Proceduregids van het UNHCR heeft uiteengezet dat de vaagheden en incoherenties in haar relaas door haar zeer ernstige psychologische problemen worden verklaard. In het bestreden arrest wordt echter niet op die argumenten ingegaan. De motivering ervan is zelfs tegenstrijdig waar enerzijds op de Proceduregids van het UNHCR wordt gesteund om de basisprincipes van de bewijslast uit te leggen doch anderzijds de meer specifieke regels betreffende de bewijslast voor personen met psychologische problemen buiten beschouwing worden gelaten omdat het niet om afdwingbare regels zou gaan. De verzoekster stelt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen had moeten motiveren waarom geen onafhankelijk deskundig onderzoek nodig was om na te gaan of zij al dan niet in staat was de voorgehouden problemen in het land van herkomst te verwoorden. Dit geldt zeker omdat talrijke medische attesten zijn neergelegd die wijzen op ernstige psychologische problemen die per definitie een impact op het geheugen en het concentratievermogen hebben. De verzoekster heeft bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ook een artikel van de Service de santé mental Ulysse en het referentie-artikel van Bloemen, Vloeberghs en Smits ingediend. Zij acht de motivering van het bestreden arrest duidelijk in strijd met de elementen van het administratief dossier waar wordt voorgehouden dat zij in gebreke is gebleven om het verband tussen haar geestestoestand en haar vroegere verklaringen en abnormale handelingen aan te tonen.

Hierna merkt de verzoekster op dat zij met het argument dat zij behoort tot de sociale groep van vrouwen die zich niet confirmeren met de conservatieve islam, volgens het bestreden arrest geen reden van de vrees voor vervolging zou aanbrengen zodat dit element niet nader zou moeten worden onderzocht. Nochtans wordt in een rapport van

OSAR bevestigt dat de vrouw in Noord-Kaukasus door deze strikte islam wordt getroffen en dat er agressie plaatsvindt tegen vrouwen die zich niet aan de islamvoorschriften houden. Het is de verzoekster niet duidelijk op welke wijze ze buiten haar verklaringen zou moeten bewijzen dat zij een vrouw is die zich non-conformistisch gedraagt. In het bestreden arrest wordt aangehaald dat de verklaringen van een kandidaat-vluchteling een voldoende bewijs van de hoedanigheid van vluchteling kunnen vormen indien zij mogelijk, geloofwaardig en eerlijk zijn. Vermits de verklaringen van de verzoekster omtrent het feit dat zij zich niet conformistisch gedroeg niet ernstig in twijfel kunnen worden getrokken, moeten zij als een voldoende bewijs worden beschouwd van het behoren tot een sociale groep van vrouwen die zich niet conformeren met de traditionele en conservatieve islam in Noord-Kaukasus.

De verzoekster voert vervolgens aan dat het bestreden arrest niet overeenstemt met de werkelijkheid waar wordt voorgehouden dat zij pas voor het eerst in het verzoekschrift tot beroep zou hebben verklaard dat zij problemen met haar familie had. Zij had immers al op het commissariaat-generaal aangegeven dat zij, hoewel haar moeder strikt gelovig was, weigerde de hoofddoek te dragen en dat zij daardoor problemen met haar familie en de moslimoudsten kreeg.

Verder stelt de verzoekster dat haar verklaringen voor de vaagheden in haar eerdere verklaringen volgens het bestreden arrest slechts post factum-verklaringen zijn. Volgens haar is het net de plicht van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen om in te gaan op die argumenten en ze niet van tafel te vegen als post factum-verklaringen.

De verzoekster wijst er daarna op dat zij in het verzoekschrift tot beroep heeft uitgelegd dat zij geen bescherming van haar nationale overheden kon krijgen omdat dergelijke bescherming enkel mogelijk is via connecties of tegen betaling. Deze uitleg wordt in het bestreden arrest afgedaan als een blote bewering die niet door concrete gegevens wordt ondersteund, hoewel de verzoekster heeft verwezen naar objectieve bronnen zoals een rapport van OSAR. In dat rapport wordt melding gemaakt van straffeloosheid in Ingoesjetië en de Noord-Kaukasische republieken waar nog steeds talrijke mensenrechtenschendingen worden begaan, zoals ten aanzien van vrouwen die zich niet aan de kledingvoorschriften houden en als “non-conformistisch” worden aanzien, en van het feit dat misdrijven tegen vrouwen zoals verkrachting en gewelddaden in Ingoesjetië nooit worden aangegeven omwille van de zware gevolgen voor de vrouwen. De verzoekster heeft aldus met objectieve elementen aangetoond dat de overheden in Tsjetsjenië en Ingoesjetië manifest in gebreke

blijven een effectieve bescherming te bieden tegen schendingen van de mensenrechten, in het bijzonder bij gewelddaden en seksuele misdrijven tegen vrouwen. Het bestreden arrest antwoordt helemaal niet op deze concrete en objectieve elementen.

Ook voert de verzoekster aan dat zij in haar verzoekschrift tot beroep heeft uitgelegd dat het onderzoek van de klacht tegen haar neef nog lopende is en dat zij moet wachten op een beslissing van het parket om meer informatie te krijgen over het onderzoek dat momenteel geheim is. Het bestreden arrest houdt geen rekening met die argumenten.

De verzoekster laat ten slotte gelden dat zij als verklaring voor het feit dat zij amper op de hoogte van de huidige toestand en van de evolutie van haar problemen zou zijn heeft aangehaald dat zij aan een dissociatieve stoornis lijdt. In tegenstelling tot hetgeen in het bestreden arrest wordt voorgehouden, kan uit de medische attesten wel degelijk worden afgeleid dat zij een stoornis heeft ontwikkeld om zichzelf te beschermen tegen de herinnering van haar vele problemen. Dit verklaart volgens haar wel degelijk het gebrek aan initiatief.

5. In de memorie van wederantwoord herhaalt de verzoekster het middel.

Beoordeling

6.1. De verzoekster verwijst kennelijk bij vergissing naar artikel 30.3 van richtlijn 2004/83, vermits zij in het middel de inhoud van artikel 20.3 van die richtlijn citeert. Daargelaten de vraag naar de rechtstreekse werking van de richtlijn, heeft artikel 20.3 geen betrekking op de wijze waarop de aanvraag moet worden beoordeeld, maar op de inhoud van de verleende bescherming. Uit artikel 20.3 van richtlijn 2004/83 kan niet worden afgeleid dat bij de beoordeling van het asielrelaas van een psychisch gestoorde persoon een andere of lichtere bewijslast zou moeten worden gehanteerd. De door de verzoekster bedoelde bepaling is niet van toepassing op het bestreden arrest.

In het bestreden arrest wordt terecht gesteld dat de Proceduregids van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen bij de Verenigde Naties geen afdwingbare rechtsregels bevat zodat de verzoekster er niet op kan steunen om tot de onwettigheid van de bestreden beslissing te besluiten. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwijst bij zijn

uiteenzetting van de algemene principes van de bewijslast bij asielaanvragen weliswaar zelf naar deze Proceduregids, doch dit vormt geen tegenstrijdige motivering. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft immers enkel aan dat zijn visie op dat vlak dezelfde visie is als die van het Hoog Commissariaat.

Verder wordt in het bestreden arrest duidelijk aangegeven waarom niet kan worden aangenomen dat de vaagheden en incoherenties in verzoeksters asielrelaas te verklaren zijn door haar ernstige psychische problemen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt dat “de commissaris-generaal terecht heeft besloten dat er geen causaal verband bestaat tussen verzoeksters geestestoestand en haar vage en incoherente verklaringen”. Hij “volgt de commissaris-generaal waar deze in zijn nota van 28 december 2011 stelt dat, niettegenstaande de medische attesten inderdaad melding maken van depressie en posttraumatisch stressyndroom in hoofdte van verzoekster, zij evenwel geen enkel stuk bijbrengt waaruit blijkt dat zij dusdanige geheugenproblemen heeft dat zij geen coherente en duidelijke verklaringen kan afleggen”. Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen blijkt uit de voorgelegde attesten “dat verzoekster depressief is, een alcoholprobleem heeft en lijdt aan posttraumatische stress”, doch blijft verzoekster “in gebreke aan te tonen dat dit de oorzaak is van de vage en incoherente verklaringen”. Hij vervolgt dat “(d)eze vage en incoherente verklaringen (...) geen details (betreffen) maar wel elementen die de kern van verzoeksters asielrelaas uitmaken en waarvan redelijkerwijze mag verwacht worden dat zij ze, ook na verloop van een bepaalde tijd, nog waarheidsgetrouw kan weergeven, temeer daar het gaat om ingrijpende gebeurtenissen die geacht worden in het geheugen van de asielzoekster gegrift te zijn”. Uit de medische attesten van de verzoekster kan niet worden afgeleid “dat haar gedrag – met name het land pas verlaten vier jaar na de verkrachting nadat haar neef al twee jaar vertrokken was en nadien in 2009 een periode van enkele maanden zowel in Polen als in België, in het zelfde als haar neef verblijf houden – het gevolg is van psychologische problemen”. Ten slotte verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de noodzaak van een onafhankelijk deskundig onderzoek naar de impact van de verstoorde cognitieve functies op de vastgestelde vaagheden en “abnormale houding” van de verzoekster omdat het “in de eerste plaats aan verzoekster toe(komt) om het verband aan te tonen tussen haar geestestoestand enerzijds en haar vage verklaringen en haar handelingen anderzijds”.

Met die redengeving beantwoordt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen duidelijk de argumentatie die de verzoekster uit haar ernstige

psychische problemen put en betreffende de noodzaak van een deskundig onderzoek. Daarmee is voldaan aan de motiveringsplicht als vormvereiste voor jurisdictionele beslissingen, zoals vastgelegd in artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de Vreemdelingenwet.

De Raad van State vermag als cassatierechter niet in de beoordeling van de feiten te treden. Het behoort tot de soevereine appreciatiebevoegdheid van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen om te oordelen of de verzoekster al dan niet een verband tussen haar psychische problemen en haar vage en incoherente verklaringen aantoonst en om te oordelen of het al dan niet nodig is de zaak voor verder onderzoek terug naar het commissariaat-generaal te sturen.

Het enige middel is in die mate, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

6.2. De argumentatie van de verzoekster dat zij behoort tot de sociale groep van vrouwen die zich niet conformeren met de conservatieve islam wordt met het bestreden arrest verworpen “bij gebrek aan bewijs van een vrees voor vervolging, zoals in casu werd gesteld in de bestreden beslissing”. In de aanvankelijk bestreden beslissing worden de verklaringen van de verzoekster over problemen ingevolge het niet dragen van een hoofddoek inderdaad ongeloofwaardig bevonden omwille van de vastgestelde vaagheden en incoherenties in het asielrelaas. Uit het voorgaande blijkt voldoende de reden waarom verzoeksters asielaanvraag wordt verworpen in zoverre zij is gesteund op het behoren tot een bepaalde sociale groep.

De verzoekster heeft voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwezen naar het rapport van OSAR, waarin sprake is van agressie tegen vrouwen die zich niet houden aan de voorschriften van de islam. Daar wordt in het bestreden arrest op geantwoord “dat een verwijzing naar algemene rapporten niet volstaat om aan te tonen dat verzoekster in haar land van herkomst wordt bedreigd en vervolgd of dat er wat haar betreft een reëel risico op lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming bestaat”, dat die vrees voor vervolging in concreto moet worden aangetoond en dat de verzoekster wat dat betreft in gebreke blijft. Met die redengeving wordt aangegeven waarom het rapport van OSAR niet volstaat.

Het enige middel is in die mate ongegrond wat de voorgehouden schending van de jurisdictionele motiveringsplicht betreft.

6.3. Anders dan de verzoekster voorhoudt, wordt in het bestreden arrest niet gesteld dat zij voor het eerst in haar verzoekschrift tot beroep problemen met haar familie heeft aangehaald. Er wordt wel in overwogen “dat verzoekster in haar verzoekschrift voor het eerst aanhaalt dat zij het land van herkomst heeft verlaten niet alleen omwille van problemen met haar neef, maar ook omwille van problemen met haar familie”. Bovendien vormt een onjuiste feitelijke motivering geen schending van de motiveringsplicht als vormvereiste voor jurisdictionele beslissingen.

Het enige middel mist in die mate, voor zover ontvankelijk, feitelijke grondslag.

6.4. In het bestreden arrest wordt vermeld dat de verzoekster in het verzoekschrift tot beroep de in de aanvankelijk bestreden beslissing vastgestelde vaagheden opsomt, zich niet akkoord verklaart met bepaalde gevolgtrekkingen van de commissaris-generaal, een aantal eerder afgelegde verklaringen herhaalt en een aantal post factum-verklaringen aanvoert in een poging die vaagheden te verklaren. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft uitdrukkelijk aan dat een post factum-verklaring niet in aanmerking kan worden genomen omdat van een asielzoeker kan worden verwacht dat hij, ondanks eventuele administratieve strubbelingen in het onthaalland, vanaf het begin van de behandeling van de asielaanvraag een volledig relaas doet. Daarmee is wat dat betreft voldaan aan de jurisdictionele motiveringsplicht.

Het enige middel is in die mate ongegrond.

6.5. In punt 2.8 van het bestreden arrest wordt uitdrukkelijk overwogen dat, “(g)ezien het relaas van verzoekster ongeloofwaardig is, (...) de nood aan bescherming in het licht van artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet niet (dient) onderzocht te worden”. In het licht daarvan is het motief betreffende de vraag of de verzoekster al dan niet bescherming van haar nationale overheden kon krijgen tegen de in het asielrelaas voorgehouden vervolging, een overtollig motief. Zelfs als het onwettig zou zijn, dan kan het overtollige motief niet de strekking van het bestreden arrest hebben beïnvloed.

Het enige middel is niet-ontvankelijk wat betreft de kritiek tegen het overvloedige motief.

6.6. In de aanvankelijk bestreden beslissing werd onder meer in aanmerking genomen dat de verzoekster had nagelaten zich te informeren over het resultaat van de klacht die zij bij de Belgische politie tegen haar neef had ingediend. De verzoekster verklaart haar onwetendheid dienaangaande in het verzoekschrift tot beroep met de stelling dat het algemeen geweten is dat het onderzoek geheim is. In het bestreden arrest wordt daarop geantwoord dat, zo een dergelijk onderzoek geheim is, uit de verklaringen van de verzoekster evenwel blijkt dat zij geen enkele poging heeft gedaan om zich te informeren over de stand van het onderzoek, alhoewel dit redelijkerwijze van haar mocht worden verwacht. Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen keert deze vaststelling zich ook tegen de geloofwaardigheid van haar voorgehouden vrees. Met die redengeving wordt de argumentatie betreffende het feit dat een strafonderzoek geheim is en dat de verzoekster daarom geen nadere informatie had, beantwoord en op die wijze is voldaan aan de jurisdictionele motiveringsplicht.

Het enige middel is in die mate ongegrond.

6.7. De vraag of de verzoekster “een stoornis heeft ontwikkeld om zichzelf te beschermen tegen de herinnering van de vele problemen die zij heeft gehad” heeft betrekking op de grond van de zaak, zodat de Raad van State als administratieve cassatierechter niet vermogt zich erover uit te spreken. De eerste rechter heeft in punt 2.7 van het arrest de argumentatie en de stukken van de verzoekster wat dat betreft wel in aanmerking genomen, doch besloten dat geen verband tussen enerzijds haar geestestoestand en anderzijds haar vage verklaringen en haar handelingen blijkt. Er kan dienaangaande worden verwezen naar de behandeling van het onderdeel van het middel in punt 6.2 hierboven. Ook wat dat betreft is voldaan aan de motiveringsplicht als vormvereiste voor jurisdictionele beslissingen.

Het enige middel is in die mate, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien april tweeduizend dertien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
met bijstand van	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

André Beirlaen